

спецыяльныя часопісы Вы чытаеце?»-- 63% рэспандэнтаў адзначылі часопіс «Бібліятэка»; 21% апытаных не чытаюць ніводнага з названых часопісаў, пры гэтым адзначаюць, што не маюць іх у фондах бібліятэк, якімі карыстаюцца. Пэўны інтарэс выклікаюць адказы студэнтаў-завочнікаў на пытанне анкеты: «Ці дапамагае выкананне кантрольных работ па спецыяльных дысцыплінах Вашай практычнай дзейнасці?» Станоўча на гэце пытанне адказалі 70,3% рэспандэнтаў. З ліку апытаных студэнтаў 83,9% лічаць найбольш цяжкай кантрольную работу па курсу «Бібліяграфія грамадска-палітычнай літаратуры».

Вынікі даследавання сведчаць аб тым, што адной з задач выкладчыкаў спецыяльных дысцыплін з'яўляецца дыферэнцыраваны падыход пры распрацоўцы заданняў для кантрольных работ. Неабходна вырашаць пытанні перасмненні, збліжэння крытэрыяў ацэнкі якасці кантрольных работ, магчымасці напісання на іх аснове курсавых работ і інш. Для гэтага патрэбны намаганні ўсіх выкладчыкаў факультэта бібліятэчна-інфармацыйных сістэм.

Хаддал Набіль,
аспірант

РАЗВІЦЦЕ ТВОРЧЫХ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ У ПРАЦЭСЕ ПРАВЯДЗЕННЯ ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ ПА КУРСУ «БІБЛІЯТЭЧНЫЯ КАТАЛОГІ» Ў ДАМАСКІМ УНІВЕРСІТЭЦЕ

У кожнай навучальнай установе ёсць свае асаблівасці і праблемы ў развіцці творчых здольнасцей студэнтаў, у фарміраванні спецыялістаў. Ёсць свае асаблівасці ў падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне бібліятэчнай справы і на бібліятэчным аддзяленні літаратурнага факультэта Дамаскага універсітэта.

Адным з асноўных спецыяльных прадметаў, які вывучаюць студэнты гэтага

аддзялення, з'яўляецца прадмет «Бібліятэчныя каталогі». Праграма па гэтаму курсу была састаўлена не спецыялістамі. Менавіта таму ў гэтай праграме сустракаюцца некаторыя недакладнасці. На жаль, практычным заняткам там не надасца пэўнай увагі. Ва універсітэце няма ніводнай спецыяльнай кафедры ў галіне бібліятэчнага ўстава і бібліяграфіі, ніводнай абсталяванай аўдыторыі для правядзення лабараторных заняткаў. Таму выкладчыкам па курсу «Бібліятэчныя каталогі» прыходзіцца вырашаць некаторыя праблемы. Пэўную частку заняткаў выкладчыкі праводзяць у бібліятэках.

У час практычных заняткаў студэнты першага курса не толькі знаёмяцца з бібліятэкай, але і вучацца карыстацца каталогам і алфавітна-прадметным паказальнікам. Значная ўвага ўдзяляецца бібліяграфічнаму апісанню дакументаў. На аснове падобраных крыніц у бібліятэцы праводзяцца практычныя заняткі па апісанню. Студэнтам падабаецца, калі заняткі праводзяцца ў бібліятэцы. Звычайна пасля такіх заняткаў студэнты лепш валодаюць практычнымі ведамі і лягчэй успрымаюць тэарэтычныя веды ў галіне каталогізацыі. І самае галоўнае, у час гутаркі са студэнтамі высвятляецца, што пасля правядзення заняткаў у бібліятэцы ў іх узнікае сапраўднае ўяўленне аб сваёй прафесіі і павялічваецца цікавасць да яе. У адрозненне ад студэнтаў старшых курсаў, першакурснікі сталі адносіцца да ўсіх відаў заняткаў больш адказна; яны стараюцца засвоіць тэарэтычныя веды, каб выкарыстаць іх у практычнай рабоце.

Для студэнтаў 2-га курса метадыка правядзення практычных заняткаў іншая. Па-першае, студэнты самастойна, па ўласнаму жаданню, выбіраюць тэму. Па гэтай тэме яны падбіраюць звыш 50 найменняў кніг. Пасля гэтага апісваюць усе кнігі ў адпаведнасці з дзяржаўным стандартам па бібліяграфічнаму апісанню (пад загалоўкам або пад назвай). Пасля апісання карткі аддаюць на праверку выкладчыку, а на аснове падобраных па тэме дакументаў пішуць рэферат або выступаюць з дакладам. У час дыскусіі студэнты

паглыбляюць свае тэарэтычныя веды, звертаюць увагу на ўзаемасувязь паміж гуманітарнымі і гуманітарнымі навукамі. Далей практычныя заняткі праводзяцца па падгрупам (не больш 10 чалавек). Кожная падгрупа складае макет алфавітнага каталога. Затым на выніковых групавых занятках (каля 40 студэнтаў у групе) кожная падгрупа абараняе метадыку арганізацыі алфавітнага каталога.

Абагульненне вопыту арганізацыі і метадыкі правядзення заняткаў па курсу «Бібліятэчны каталогі» на бібліятэчным аддзяленні літаратурнага факультэта Дамаскага ўніверсітэта сведчыць аб тым, што для ўдасканалення падрыхтоўкі кадраў мета-згодна:

1) складзі новую праграму па курсу «Бібліятэчны каталогі», палепшыць узровень падрыхтоўкі выкладчыкаў спецыяльных дысцыплін; падрыхтаваць падручнікі па спецыяльных дысцыплінах, у тым ліку і па курсу «Бібліятэчны каталогі»;

2) для правядзення практычных заняткаў па спецыяльных дысцыплінах адкрыць навуковую бібліятэку для студэнтаў і выкладчыкаў бібліятэчнага аддзялення, каб практычныя заняткі спрыялі развіццю творчых здольнасцей студэнтаў, што будзе садзейнічаць палепшэнню арганізацыі вучэбнага працэсу і павышэнню ведаў студэнтаў.

Абагульненне вопыту работы па правядзенню практычных заняткаў па курсу «Бібліятэчны каталогі» дае падставу меркаваць, што развіццю творчых здольнасцей студэнтаў будзе садзейнічаць наступнае:

1) правядзенне практычных заняткаў у бібліятэках або спецыяльна абсталяваных лабараторыях;

2) правядзенне практычных заняткаў рэсэй, чым студэнты атрымаюць тэарэтычныя звесткі па гэтым курсу;

3) правядзенне семінарскіх заняткаў у выглядзе дыскусій у якасці выніковых. Гэта даць магчымасць выявіць, як студэнты засвоілі курс. Выступленні студэнтаў, іх прапановы па ўдасканаленню каталагізацыі ў бібліятэках сведчаць аб тым, што яны праявілі творчы падыход да сваёй будучай дзейнасці, да прафесіі;

4) улік выкладчыкамі вынікаў семінарскіх заняткаў на экзаменах, што з'явіцца добрым стымулам пры падрыхтоўцы да семінарскіх заняткаў і будзе садзейнічаць павышэнню паспяховасці студэнтаў;

5) забеспячэнне кожнага выпускніка бібліятэчнага аддзялення работай (гэта з'явіцца адным з галоўных стымуляў для набывання спецыяльных ведаў і развіцця творчых здольнасцей).

Бігеза В.М.,
дацэнт

ФАРМІРАВАННЕ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ СТУДЭНТАЎ У ПРАЦЭСЕ БІБЛІЯТЭЧНАГА АБСЛУГОЎВАННЯ КАРЫСТАЛЬНІКАЎ

Праблема вывучэння чалавечых здольнасцей ужо даўно набыла выключную актуальнасць і значнасць. Пры яе вывучэнні вызначаны шэраг напрамкаў, у якіх здольнасці разглядаюцца з розных пунктаў гледжання. У дадзеным выпадку мы разгледзім фарміраванне здольнасцей у канкрэтных відах дзейнасці студэнтаў.

На наш погляд, фарміраванне здольнасцей студэнтаў мае прамую залежнасць ад іх прафесійнай накіраванасці, адпаведнасці іх інтарэсаў выбранаму профілю навучання. Пры здзяйсненні прафесійнага выбару найбольш дзейнымі матывамі, якія нясуць рэгулятыўную функцыю, выступаюць інтарэс да прафесіі і здольнасці да яе, а таксама яе каштоўнасці. Цікаваць да прафесіі становіцца асновай фарміравання прафесійнага інтарэсу, які выяўляецца ў патрэбнасці набываць прафесійныя веды, уменні і навыкі ў працэсе авалодвання прафесіяй. Асабліва важным падасца менавіта такі падыход у дачыненні да прафесіі бібліятэкара, які будзе працаваць з дзецьмі. З'яўляючыся не толькі бібліятэкарам, але і педагогам, ён павінен валодаць тэорыяй і практыкай выхавання, навучання і адукацыі падростаючага пакалення, разбірацца ў сацыяльна-псіхалагічных асаблівасцях асобы.